

Solnčni motor.

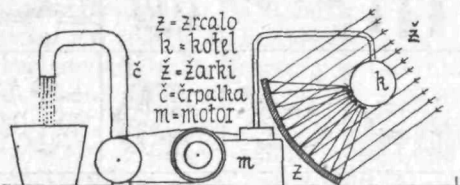
Vsi veste, da kurimo parne stroje običajno s premogom, ki je nastal po tisočletni tvorbi v zemlji iz rastlinskih snovi. Kdo pa je pospeševal rast teh rastlin? Odgovor ne bo težak, saj se vrši to še danes — toplota, solnce, solnčni žarki! In ta solnčna svetloba vstaja danes po tolikih in tolikih letih iz zemlje in nam daje v obliki premoga prepotrebno sredstvo za kurjenje strojev, za ogrevanje naših stanovanj in za različne druge svrhe. Nekoč pa, mogoče že v najbližnji bodočnosti, čez dve sto ali tri sto let, bo pa zemeljska zaloga premoga gotovo pošla... In kaj bo potem? Odkod bo vzelo človeštvo kurilna sredstva? Že dandanes povzroča nabava premoga velike skrbi prebivalcem dežel, ki so revne na tem človeštvu tako potrebnem blagoslovu.

Ena izmed teh dežel je tudi Kalifornija — dežela solnca. Že od nekdaj ji je primanjkovalo premoga; poleg tega pa ta dežela nima niti velikih gozdov, ki bi dajali les za kurjavo, niti dosti tekočih vod, da bi namakale zemljo, na katero pripekajo vroči žarki tropičnega solnca. Le globoko v zemlji se nahajajoča talna voda daje potrebno moč za namakanje polj in nasadov. Treba jo je pa šele s črpalkami dvigniti iz globočin in napeljati po umetnih jarkih na rodovitno zemljo.

Neki naseljenec, ki je imel v bližini Los Angelosa (Južna Kalifornija) veliko nojevo farmo (kmetijo), je pa prišel na sijajno misel, kako bi izrabil moč solnčnih žarkov.

Dal si je napraviti velikansko jamasto zrcalo v premeru 10 m, ki je bilo sestavljeno iz 1700 majhnih ogledal. Ta ogledalca so pritrjena na tej veliki napravi tako, da zbirajo vpadajoče solnčne žarke in jih zopet odbijajo na eno samo točko. Na to točko je pa postavil 4 m visok kotel. Pri močnem solnčnem pripekanju postanejo stene tega kotla v najkrajšem času popolnoma razbeljene. Če pa nalijemo v kotel 400 l vode, zavre že tekom četrte ure. Razvijajoča para žene motor desetih konjskih sil in ta črpalko, ki dvigne iz zemlje v eni uri do 5600 l vode. Samogibno kolesje pa uravnava zrcala v pravilno lego k solnčni poti.

Ta preprosti človek si je prav brihtno zamislil ta solnčni stroj in njegova iznajdba bo, izpopolnjena, še ljudem mogoče veliko koristila. Njen nedostatek je pa edino le ta, da jo morejo z uspehom uporabljati le v takih pokrajinah, ki imajo skoraj vse leto solnčne dneve. To je pa možno le v nekaterih tropičnih krajih.

Solnček boža ...

SOLNČEK BOŽA TAČICE
NAŠE BELE MAČICE.
O, DA JE LENUŠKA,
TO PA NI RESNICA —
ONA JE PREDICA.

KADAR NAIGRA SE,
ZA KOLOVRAT SEDE,
ZAMEŽI IN PREDE.

† Srečko Kosovel.